

Stichting Bilts Hoogkruis

Beleidsplan 2011-2013

Een Keltisch Hoogkruis in de gemeente De Bilt

1. Doelstellingen van de stichting Bilts Hoogkruis

Inleiding en aanleiding

In 2013 viert de gemeente De Bilt haar 900-jarig bestaan. Het grondgebied van de gemeente was ooit moerasgebied, dat begin 12e eeuw is ontgonnen en bewoonbaar gemaakt door kloosterlingen van Oostbroek. Het klooster is gesticht rond 1113 door enkele bekeerde ridders, van wie er twee door bisschop Godebald met name worden genoemd: Hermannus en Theodericus. Een middeleeuwse kroniek meldt, dat één van hen - waarschijnlijk Theoderik - op bedevaart is geweest naar *de louteringsgrot van St. Patrick* in Noord-West-Ierland. Uit heel Europa reisden ridders daarheen om boete te doen voor hun krijgsverleden en een ander leven te beginnen. Gelouterd kwam Theoderik terug en stichtte met ridder Herman het St. Laurensklooster bij Oostbroek. Het sobere leven, de zorg voor armen en zieken, in alle Ierse kloosters een belangrijk doel, kreeg ook in deze abdij vorm. Hieruit blijkt dat de spiritualiteit van dit klooster sterk Iers geïnspireerd was. Aan de basis van de gemeente De Bilt ligt een Ierse pelgrimstocht.

Ierse achtergrond zichtbaar gemaakt in hoogkruis

Om deze vroegmiddeleeuwse Keltische (Ierse) inspiratie van 900 jaar geleden voor mensen van nu in beeld te brengen, is het plan ontwikkeld om in 2013 in De Bilt een hoogkruis neer te zetten in Ierse stijl. Om dit plan te realiseren is de Stichting Bilts Hoogkruis opgericht. Een jonge Biltse beeldhouwer is benaderd, die inmiddels de pelgrimstocht van Theoderik heeft nagereisd, om de Keltische hoogkruisen uit de periode 900-1100 na Chr. te bekijken, die daar op vele voormalige kloosterterreinen staan. In de reisgroep zaten ook twee bestuursleden van de Stichting Bilts Hoogkruis: voorzitter Gert Landman en penningmeester Herman Steendam. Inmiddels is het plan voor realisatie van een hoogkruis ingediend bij de Stichting 900 jaar De Bilt, de organisator van het jubileumjaar 2013, en door het bestuur daarvan unaniem als een van de belangrijke activiteiten in het jubileumjaar 2013 aanvaard.

Cultuurmonument als blijvende herdenking

De Stichting Bilts Hoogkruis wil dit cultuurmonument realiseren zonder winstoogmerk. Haar inkomsten zullen alleen bestaan uit giften, schenkingen, legaten en bijdragen van fondsen. Deze inkomsten worden aangewend voor de kosten van het vooronderzoek, de aanschaf van de benodigde natuursteen en het transport, het uurloon van de beeldhouwer, grondvoorbereiding en plaatsing, de onthullingsplechtigheid, het uitgeven van een boek met achtergrondinformatie, en de ontwikkeling van educatief materiaal voor schoolkinderen.

2. Activiteiten

Stichting Bilts Hoogkruis heeft tijdelijk karakter: tot eind 2013

De stichting heeft een tijdelijk karakter. Haar activiteiten beslaan de periode 2011-2013. In deze periode wordt stap voor stap toegewerkt naar de onthulling van het hoogkruis, tijdens de festiviteiten in het kader van de viering van het 900-jarig bestaan van de gemeente De Bilt. De onthulling op 14 september 2013 wordt een feestelijke plechtigheid, waarvoor ook Ierse gasten worden uitgenodigd, onder andere de Ierse ambassadeur in Nederland. Ter gelegenheid van de onthulling wordt ook een educatief boekje vervaardigd [√] over de historische achtergronden van De Bilt en de realisatie van het Bilts Hoogkruis.

Hoogkruis en verklarend boekje als te bereiken doelstellingen

Het monument wordt geplaatst in het Van Boetzelaerpark met als meest nabije bebouwing de Michaelschool en de monumentale duiventil. Met de oplevering en onthulling van het hoogkruis en de presentatie van het boekje zijn de doelstellingen van de stichting bereikt en worden het beheer en onderhoud van het hoogkruis overgedragen aan de eigenaar van de grond waarop het kruis wordt geplaatst: de burgerlijke gemeente De Bilt. Medio 2013 zal het bestuur van de Stichting Bilts Hoogkruis zich beraden over de vraag of en in welke vorm de stichting wordt voortgezet. De verwachting is dat de te leveren inspanning vanuit de stichting na de onthulling zeer beperkt zal zijn. Die inspanning zal hoofdzakelijk bestaan uit de aankleding van het hoogkruis met bestrating, verklarende borden en een bankje, verder het begeleiden en informeren van bezoekers aan het hoogkruis en wellicht advisering m.b.t. het onderhoud. Deze activiteiten kunnen op vrijwillige basis door de (voormalig) bestuursleden van de stichting en de beeldhouwer worden uitgevoerd.

3. Tijdlijn voor de activiteiten van de stichting

2011: het voorbereidingsjaar

- Studiereis naar Ierland in februari 2011. Tijdens deze reis is vooronderzoek gedaan, informatie verzameld en inspiratie opgedaan, aan de hand waarvan de beeldhouwer het hoogkruis kan ontwerpen en gaan maken. ✓ (✓ betekent: inmiddels gerealiseerd)
- Oprichting van de stichting via notariële akte en inschrijving van de stichting bij de Kamer van Koophandel, 28 juni 2011. ✓
- Overleg met de Stichting 900 jaar De Bilt over het inpassen van de onthulling in het activiteitenprogramma in 2013. ✓
- Aanvragen bij de Belastingdienst van de culturele ANBI-status. ✓
- Overleg met de gemeente De Bilt over de plaatsing in het Van Boetzelaerpark, benodigde vergunningen en het toekomstig beheer en onderhoud van het hoogkruis. ✓
- Opstarten van de fondsenwerving via giften/donaties op een voor dit doel verkregen ING bankrekeningnummer 5080786. ✓
- Het maken van een wervingsfolder ✓, voorlichtingsactiviteiten om de fondsenwerving te ondersteunen ✓, onder andere via netwerken van de bestuursleden en het opzetten van een website biltshoogkruis.nl. ✓
- Voorbereidingen voor het schrijven van een boekje over het Bilts Hoogkruis: bronnenonderzoek, literatuurstudie. ✓

2012: de beeldhouwer maakt het hoogkruis

Een jonge beeldhouwer uit De Bilt, Jelle Steendam, gaat het Bilts Hoogkruis maken. Het jaar 2012 is het echte realisatiejaar voor het hoogkruis. De in 2011 gestarte werkzaamheden worden voortgezet, terwijl de voorbereidingen voor de plaatsing van het hoogkruis in 2013 van start gaan. Concreet zullen in 2012 de volgende activiteiten worden uitgevoerd:

- Werkbezoek van de beeldhouwer aan een steengroeve in Duitsland, voor het uitzoeken van geschikte natuursteen: Trachiet Weidenhahn. ✓
- Aankoop van de steen en transport naar het atelier in Den Hout bij Breda. ✓
- Het vervaardigen van het hoogkruis door de beeldhouwer ✓(middendeel en kruisdeel)
- Voorbereidingen voor de plaatsing, in overleg met de gemeente, de beeldhouwer en de aannemer. De omgevingsvergunning moet worden verkregen ✓ en er moet een overeenkomst gesloten met de grondeigenaar voor de plaatsing en het beheer na oplevering.
- Intensivering van de fondsenwerving. ✓
- Verschillende publiciteitsmomenten in lokale en regionale media. ✓
- Voorbereiding van het schrijven van het boekje en aanvullend educatiemateriaal voor lokale scholen. ✓
- Voorbereidingen voor de onthullingsceremonie in 2013, zoals het leggen van contacten met de Ierse ambassade en adviseurs uit Ierland en afstemming van de planning met die van de Stichting 900 jaar De Bilt. ✓

2013: plaatsing van het hoogkruis: cultuurmonument voor jarige gemeente

Voor 2013 worden de volgende activiteiten voorzien:

- Voltooiing van het hoogkruis. ✓
- Plaatsing en onthulling op 14 september 2013. ✓
- Voltooiing en drukken van het boekje ✓ en ander educatiemateriaal.
- Organisatie en uitvoering van de onthullingsplechtigheid. ✓

- Overdracht van het beheer van het hoogkruis aan de gemeente.√

Na de onthulling van het hoogkruis op 14 september 2013 om 11.00 uur, wordt de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud door de stichting overgedragen aan de Gemeente De Bilt. √ De activiteiten van de stichting zijn op dat moment afgerond en de doelstellingen zijn behaald. Het bestuur zal zich in de periode rond de oplevering van het project beraden over de vraag of en in welke vorm de stichting moet worden voortgezet.

4. Financiën

Inkomsten uit sponsoring, giften en donaties

De realisatie van het Bilts hoogkruis wordt volledig betaald uit sponsoring, giften en donaties. Om het doen van giften en donaties voor particulieren aantrekkelijk te maken, heeft de stichting bij de Belastingdienst een aanvraag ingediend en gekregen om de stichting te erkennen als een culturele ‘algemeen nut beogende instelling’ (ANBI). √

De stichting heeft geen enkel winstoogmerk en alle gelden die worden binnengehaald komen volledig ten goede aan de productie van het beeldhouwwerk en de daarmee samenhangende (ondersteunende) activiteiten. De drie bestuurders van de stichting ontvangen geen vergoeding voor hun inspanningen. Alleen directe kosten die zij moeten maken voor bijvoorbeeld kantormaterialen, webhosting en drukwerk worden uit de inkomsten vergoed.

Uitgaven voor tal van activiteiten

Uit de inkomsten van de fondsenwerving worden de volgende activiteiten betaald:

- aankoop en transport van natuursteen uit Duitse steengroeve √
- aanschaf van gereedschappen door de beeldhouwer √
- huur atelier door de beeldhouwer √
- honorarium beeldhouwer √
- kosten voor gemeentelijke leges/vergunningen √
- bouwrijp maken van de locatie: graafwerk, constructieberekening√ en storten fundering
- opmaak en druk van een boekje over het hoogkruis √
- productie van schriftelijk lesmateriaal voor lokale scholen
- hosting website √
- drukkosten boekje over de historische achtergronden van dit hoogkruis √
- voorbereiding en uitvoering van de onthullingsceremonie in 2013: o.a. uitnodigingen, overnachting van Ierse gasten, catering, etc. √

Start fondsenwerving september 2011

De fondsenwerving start in september 2011, door het bekendmaken van de doelen van de stichting via een in ontwikkeling zijnde website: www.biltshoogkruis.nl. Daarnaast wordt via het kerkelijk netwerk in de regio De Bilt bekendheid gegeven aan het project en worden kerkleden opgeroepen een donatie te doen via het voor dit doel ingestelde banknummer. Als er na het realiseren van het hoogkruis en de bijbehorende publicaties nog geld in kas is, zal dit als reserve met een specifiek doel worden overgedragen aan een rechtspersoon met een verwante doelstelling, om bij te dragen aan het onderhoud in de periode na de overdracht van het hoogkruis, of om educatief materiaal bij te drukken voor bezoekers van het hoogkruis.